

1893-2005

Gyülekezeti Hírmondó

Igei köszöntő

“Boldogok, akik nem látnak és hisznek.”

János evangéliuma 20:29.

Boldog húsvétot kívánva üdvözlöm az Olvasót!
Gyülekezeti Hírmondónk életében is elkezdődött ezzel a számmal valami új, mint amiképpen az első húsvét eseményeivel és ajándékaival is az egész emberiség számára. A feltámadott Jézus ezt Tamásnak a boldogság szavában fogalmazta meg. Tamás látni akart és úgy, azután hinni. De Jézus mindent a menny felől nézve, a láthatatlan, de valóságos Isten felől értelmezve a földi szemekkel még itt és most nem látást és mégis hívést nevez boldogságnak. Mi a boldogságot – személyes boldogságunkat is – az érzékszerveinkhez kötjük. Az tesz boldoggá, amit látok, tapinthatok, megszerezhetek. A hit nem ilyen. Kívül

sik használatos öt érzékszervünk világán, mégis csak ezzel és ebben és csak ezáltal leszünk, lehetünk teljes földi és a mennyben kiteljesedő örök élet részesei.

Tamás érzékelt akarta a feltámadott Jézust, hogy hihessen, hogy hinni tudjon benne. Jézus megfordítja a sorrendet és egy új valóságra tanít mindenkit. A feltámadás csodája a hitemet hívja és kéri, hogy általa lehessen tapasztalásom. “Mi elhittük és megismertük, hogy Te vagy a Krisztus” – mondja az apostol. Aki a hit felől indul a húsvéti Krisztus megismerése felé, annak többlet adatik: a boldogság. Hirdesse újrainduló lapunk minden olvasónknak a húsvéti többlet és újat: “Boldogok, akik nem látnak és hisznek.”

Áldás, békesség 2005 Húsvétján

Takaró Tamás esperes

*Takaró Tamás
esperes lp.*

A gyülekezet életéből

Események 2005. januárjától

- Január 1. Az évnyitó istentisztelet után
lelkipásztor köszöntése és
szeretetvendégség a
nagyteremben
- Január 16. Presbiteri gyűlés
- Január 17-21. Egyetemes imahét a
Szabótelepi Református
Gyülekezetben, igét hirdetett
egy alkalommal Takaró
Tamás esperes, szolgált az
énekkar.
- Január 28. Erzsébeti Esték
- Február 27. Takaró Károly igehirdetése
magnóról. Ezen az
istentiszteleten járt
gyülekezetünkben a Szenczi
Molnár Albert Református
Általános Iskola küldöttsége,
igazgatónője, tanárai és egyik
osztálya.
- Március 12-14. Énekkarunk a
Felvidéken, Szepsiben
járt, a vasárnap délelőtti
istentiszteleten és egy
önálló koncerten szolgált.

Erzsébeti esték **2005. jan. 28.**

Újraindult az Erzsébeti esték programsorozata. Emlékszünk rá, amikor három évvel ezelőtt vendégünk volt Raffay Ernő professzor, és előadást tartott a trianoni békediktátumról. A közelmúltban felmerült újra, hogy jó lenne olyan programokat szervezni, amelyeken nemcsak a gyülekezet tagjainak, hanem esetleg másoknak a megjelenésére is számíthatunk. Lehetne a

gyülekezet olyan témák megismerésének, olyan gondolatok elterjesztésének a gazdája, amelyek hívő és hitetlen emberek számára egyaránt épülést jelenthetnek. Vállalhat a gyülekezet kulturális, közéleti ismeretterjesztést is. Ezen gondolat jegyében szerveztük meg az Erzsébeti esték sorozat újabb programját, ahol Takaró Mihály tartott előadást Wass Albertről. Az este színvonalát Gulyás Dénes operaénekes és Oberfrank Pál színművész fellépése emelte.

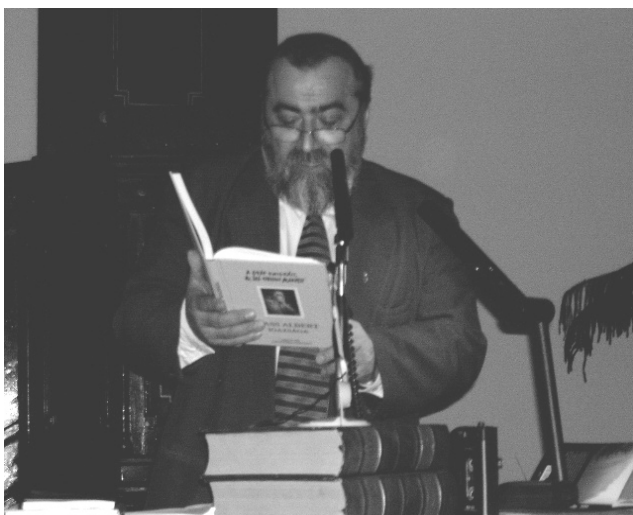
Takaró Mihály – mint ahogy azt előadásában meg is osztotta a hallgatósággal – tavaly nyáron kapott felkérést többedmagával az író-gróf családjától, egy olyan könyv megírására, amelyben Wass Albert életének, munkásságának története a valóságnak megfelelően jelenik meg. Wass Albert napjainkra a magyar irodalom egyik legtöbbet olvasott írójává vált, a tinédzserektől az aggastyánokig minden korosztály nagy lelkesedéssel olvassa műveit. Aki egy könyvét a kezébe vette, azt rabul ejti, többé nem ereszti. A Funtinelli boszorkány, a Kard és kasza, a Tizenhárom almafa, és még sorolhatnánk, a bestseller-listák élére kíváncsoznak. Könyvkereskedők állítják egybehangozón, hogy Wass Albertet árulni biztos siker. Nos, Takaró Mihály azt a kérdést tette fel előadásában, mi ennek a sikernek a titka? Ki ez a titokzatos, a román kommunista népbíróság által halálraítélt, és a mai napig nem rehabilitált író, aki minden olvasóját rabul ejti? Megtudhattuk, hogy a család felkérésére készült könyv írása közben tudatosodott Mihályban az a gondolat, hogy írnia kell egy másik könyvet is, amelyben Wass Albert regényeinek világát fejti meg, kísérletet

téve arra, hogy magyarázatot adjon a titokra.

Az előadás az író életét kísérte végig, születésétől haláláig, kiemelve az életút és a munkásság leglényegesebb mozzanatait. Így a hallgatóság egyszerre ismerkedhetett meg két könyv tartalmával is, ráadásul a fellépő művészek magas színvonalú tolmácsolásával elhangzó Wass Albert szövegek illetve népdalok felidéztek, mintegy odavarázsolták számunkra azt a környezetet, amelyből az író vétetett, és amelyért élete utolsó szakaszában engesztelhetetlen küzdelmet folytatott a messzi Amerikából.

Bátran állíthatjuk, hogy ez az este nagy siker volt. A hallgatóság megtöltötte a templomot, sokan jöttek el olyanok is, akik nem a mi gyülekezetünk tagjai, de a téma és az előadók vonzottál őket. Természetesen, bármilyen jó is volt az előadás, az nem helyettesíti a könyvek elolvasását, legfeljebb kedvet csinál hozzá...

A programsorozatot március 18-án folytatjuk.

Kitekintő

Kitekintő című rovatunk a Hírmondó új kezdeményezése. Hírlevelünknek ebben a részében olyan jelentős történelmi eseményeknek, illetve irodalmi- művészeti alkotásoknak szeretnénk emléket állítani, amelyeknek hitünk szerint a mai napig tartó hatása

van. Reméljük, hogy megemlékezéseinkkel, egy-egy rövidebb mű közlésével gyülekezetünknek azokat a tagjait tudjuk majd szolgálni, aki mindennapjaikat bezártságban, életük terheit cipelve a külvilágtól, és a kultúrálódás lehetőségétől elszigetelve kell, hogy éljék.

Jelenlegi számunkban a magyarországi Reformáció és nemzeti történelmünk olyan alakját állítjuk az olvasó elé, aki a mai gondolkodásnak nincs az előterében, alig-alig esik szó róla, hogy nagyszerű történelmi tettének 400. évfordulóját éljük napjainkban. Bocskai Istvánról van szó, aki magyar államférfiként először emelt fegyvert a protestáns vallásszabadság érdekében a Habsburg-elnnyomás ellen.

Kérjük, fogadják szeretettel rovatunkat!

Évfordulók márc. 16. és máj. 10. között

Március 17.

180 (1825 éve történt)

☞ Bécsben pestisben meghalt Marcus Aurelius, a filozófus császár, aki 161. óta uralkodott Róma trónján.

Ápr.7.

1820 (185 éve történt)

☞ Megszületett Klapka György magyar tábornok.

Ápr. 8.

1860 (145 éve történt)

☞ Öngyilkosságot követett el gróf Széchenyi István Döbling-ben, egy szanatóriumban.

Ápr. 17.

1330 (675 éve történt)

☞ Zách Felicián sikertelen merényletet kísérelt meg a visegrádi királyi palotában éppen ebédelő I. Károly Róbert magyar király és családja ellen.

Ápr. 20.

1605 (400 éve történt)

☞ Szerencsen a rendi országgyűlés Bocskai Istvánt választotta Magyarország fejedelmévé.

Ápr. 21.

1850 (155 éve történt)

☞ Meghalt ifj. Wesselényi Miklós báró, író, az "árvízi hajós".

Máj. 1.

1620 (385 éve történt)

☞ Ozalyon megszületett Zrínyi Miklós gróf, horvát bán, aki korának leggazdagabb magyar főura, költő és nemzetközi politikus volt.

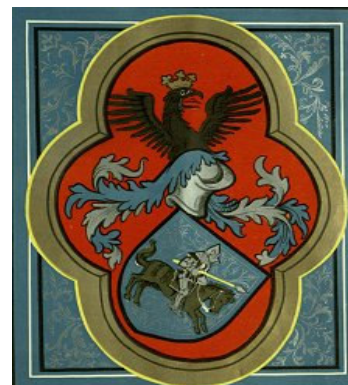
Máj.6.

1635 (370 éve történt)

☞ Egyetemet alapított Nagyszombaton Pázmány Péter bíboros, esztergomi érsek, amelynek irányítását a jezsuita rendre bízta.

***Bocskai István fejedelem
(Kolozsvár 1557. január 1. - Kassa
1606.
december
29.)***

Bocskai István Erdély és Magyarország fejedelme, az első

Habsburg-ellenes felkelés vezetője (1604-1606). A hagyomány szerint a fejedelem Kismarjában a Berettyó szigetén épült „várdombon” született. Gyermekkorát Bécsben és Prágában töltötte, udvari apród, majd nemesi testőrifjú volt I. Miksa császár környezetében. 1576-ban tért haza Erdélybe, s Kereki várának kapitánya lett. Feleségül vette Varkocs Tamás özvegyét, Hagymássy Katát, s e házassággal hatalmas bihari birtokhoz jutott.

1592-től váradi főkapitány és Bihar vármegye főispánja, jelentős szerepet játszott a törökkel szembe fordulni kész „németes” vagy „háborús” párt 1594-es győzelmében, s abban, hogy Erdély a Királyi Magyarország oldalán bekapcsolódott a tizenöt éves háborúba. Unokaöccse, Báthori Zsigmond erdélyi fejedelem nevében 1595 januárjában szövetséget hozott létre Rudolf császárral a törökök ellen, s mind a harcokban, mind a Habsburg-ellenes párt megtörésében segítségére volt a fejedelemnek.

Az egyesült császári-erdélyi hadak veresége (Mezőkeresztes, 1596. okt. 26-28.) után közreműködött Erdély és a Királyi Magyarország egyesítésében Rudolf császár uralma alatt, de még ebben az évben (1598) támogatta a lemondott Báthori Zsigmond visszatérését a fejedelmi trónra.

Báthori Zsigmond harmadszori lemondása után Báthori András fejedelem Bocskait hűtlenségért (Habsburg-pártiságért) perbe fogta, s elkoboztatta erdélyi birtokait. Bocskai Rudolf király prágai udvarában élt, majd 1602-től bihari birtokaira vonult vissza. Mivel birtokait nem kapta vissza Basta kormányzása idején sem, Bocskai 1604 tavaszán titkon felajánlotta a Portának, hogy Erdélyben visszaállítja a vazallusi állapotokat, ha a szultán támogatja a

fejedelmi trón megszerzésében. 1604 nyarán azonban váratlanul visszakapta Rudolftól erdélyi birtokait, ezért megszakította a tárgyalásokat a törökkel és a törökhöz bujdosott erdélyi emigránsok vezérével, Bethlen Gáborral.

A terveiben csalódott Bethlen azzal a

híreszteléssel, hogy levelezésük Barbiano di Belgiojoso kassai főkapitány kezébe került, fegyveres ellenállásba sodorta Bocskait, aki a magyarországi és erdélyi lakosság elkeseredettségét (háborús pusztítások, hűtlenségi perek, vagyoneklobzások, I. Rudolf erőszakos ellenreformációs politikája: pl. a protestánsok ellen irányuló 1604. évi XX. törvénycikk) figyelembe véve, a töröktől segítséget kérve szervezni kezdte a Habsburg-ellenes függetlenségi harcot. Ez a tevékenysége 1604. október elején Belgiojoso tudomására jutott, aki csapataival Bocskai ellen indult, megtámadta birtokait (Kereki, Szentjób). Bocskai azonban a hajdúkkal szövetekezve az álmosd-diószegi ütközetben (okt.15.) vereséget mért Belgiojoso egyik hadoszlopára. November elején Bocskai mellé álltak a

felső-magyarországi városok, s az egyre növekvő hajdúereg már a Garamig portyázott. 1604. november 11-én bevonult Kassára.

Bocskai serege a 17. század legjobb, jórészt a Habsburg - udvar által felfegyverzett és kiképzett magyar katonasága - 1605 elején Érsekújvár - Léva vonaláig sikerrel hódította a felvidéki várakat és

városokat, s az év nyarára elfoglalta a királyi Magyarország döntő részét, majd - a székelyek

csatlakozásával - Erdélyt is. Az erdélyi országgyűlés

Marosszerdán 1605. február 21-én erdélyi, a magyarországi fölkelt rendek pedig Szerencsen április 20-án magyar

fejedelemmé választották Bocskait, aki a szultántól koronát

is kapott, ám azt csupán ajándékként fogadta el.

Az 1606 januárjában meginduló béketárgyalások eredményeképpen - katonai fölénye ellenére - kompromisszumos egyezséget kötött a Habsburg udvarral (bécsi béke 1606. június 23.), amelyet követett a tizenötéves háborút lezáró zsitvatoroki béke (1606. november 11.) Bocskai megkapta Erdélyt a Részekkel (Partium), Ugocsa, Bereg és Szatmár vármegyékkel. A fejedelem több. Mint 10 000 hajdút kiváltságok adományozásával letelepített Hajdú és Bihar vármegyében. Bocskai 1606. december 17-én kelt végrendeletében az erdélyi fejedelemség fennmaradásért szállt síkra. Még ez év végén meghalt. Holttestét a gyulafehérvári fejedelmi sírboltban

helyezték el. Haláláról több ének is született. Személyét és eredményeit a kortársak eltérően értékelték. Hívei a haza és a vallásszabadság hőseként magasztalták, s így került szoboralakja a genfi Reformáció Emlékművére is.

Bocskai kassai udvarában az ország legjelesebb értelmiségi személyiségei éltek: Rimay János (titkár) Káthay Mihály (kancellár), Bocatius János

(Bocskai diplomáciai megbízottja), Alvinczi

Péter (prédikátor). Stílusa és tartalma alapján ez

utóbbi művének tekinthető a Bocskai-apológia, a

magyar egyházak küldöttei és szolgálai nevében 1606.

június 16-án kiadott latin röpirat, mely cáfolja a

Bocskai szentháromság-tagadásáról, valamint a

mohamedán hit

magyarországi elterjedtségéről szóló

vádakat. Hangoztatja, hogy a többségben lévő

reformátusok egyetértésben

élnék az evangélikusokkal. 1608-ban Szenci Molnár Albert közreműködésével három alkalommal is megjelent a Bocskai-apológia.

Részletek Bocskai István végrendeletéből

Testámentomi rendelése

Én Bocskai István, Istennek kegyelmességéből Magyarországnak és Erdélynek fejedelme, székelyeknek ispánja, noha testemben az Istennek látogatásából ennyi időtől fogva való betegségem miatt erőtlén voltomat

esmérem, de elmében és lelkiismeretemben csendes lévén, meggondolván az hálálnak minden rendeken személyválogatás nélkül való uralkodását és annak órájának bizonytalan voltát, ilyen testámentom tételemet rendeltem, meghitt lelkipásztorom és igaz idvességre tanítóm, Alvinczi Péter uram előtt, Örvendi Pál tanácsink s kincstartónk előtt és Péchi Simon deák, meghitt belső secretariusom előtt.

Igaz keresztyén hitemről és vállasomról először, mellyel idvességemre az én kegyelmes Istenemnek, teremtőmnek tartozom, ilyen vallást tészek, hogy vallom az Atyát, Fiút, Szentlelket, teljes Szentháromságot egy bizony Istenségben lenni: és az egy Úr Jézus Krisztusnak érdeméért minden bűneimnek bocsánatát, és noha ifjúságomtól fogva minden életemet, mind ő szent Istensége, mind az emberek előtt jó lelkiismerettel igyekeztem viselni, de mint Ádámól származott és gyarlóság alá vettetett ember, por, hamu, nem angyal lévén, a bűnnek terhe alá vettetettnek lenni vallom és esmérem magamat. De erős és bizonyos hitem, minden én bűneimnek bocsánatja felől oly vagyon, az én Krisztusomnak érdeméért, hogyha mind a széles világnak bűneit és annak számlálhatatlan voltát egyedül cselekedtem volna is és terhe rajtam volna is, az én idvezítő Krisztusomnak minden hívekért, énérettem is, szegény, bűnös feregért, a keresztfán kiontatott csak egy csepp vére is azoknál nagyobb, hathatósbab és érdemesebb lévén, énrólam azt elmosta, s szent Atyjánál nékem kegyelmet és engesztelést szerzett és az igaz hitem mellett engemet az idvezülendők száma közé rendelvén, a szenteknek örök életre választott seregében, társoságában részesített és ekképpen minden kétség kívül bizonyos

lévén idvességem felől, az én lelkemet ajánlom az én idvezítő Istenemnek kezében, testemet pedig a földnek, közönséges anyának hagyom, ahonnan vétetett, tudván, hogy por volt és ismét porrá kell lenni. De viszontag az igazaknak és idvezülendőknek száma között halottaiból az is feltámadván az örök életre, az idvességre, dicsőségre minden szentekkel egyetemben vitetik....

Ezeknek utána, mint nemzetemnek, hazámnak igaz jóakarója, fordítom elmémet a közönséges állapotnak elrendelésére és abból is az én tanácsomat, tetszésemet, igazán és jó lelkiismerettel (meghagyom) megírom, szeretettel intvén mind az erdélyieket és magyarországi híveinket az egymás közt való szép egyezségre, atyafiúi szeretetre. Az erdélyieket, hogy Magyarországtól, ha más fejedelemség alatt lesznek is, el ne szakadjanak. A magyarországiakat, hogy az erdélyieket el ne taszítsák, tartsák ő atyafiainak és ő véreknek, tagjoknak....

Melynek fogyatkozás nélkül való kiszolgáltatására és e testamentumunknak véghezvitelére, a nekünk tartozó köteles hűségünkre kénszerítjük az felül megnevezett testamentumosinkat, Alvinczi Péter uramat, Örvendi Pál uramat és Péchi Simon deákot.

Scripta in libera civitate Cassoviensi die 17. mensis decembris Anno Domini 1606.

**„Az pedig az örök élet, hogy
megismerjenek téged”
(János 17, 3)**

Ebben a rovatban mindig az elmúlt időszak egy-egy igehirdetését közöljük, gyülekezetünknek azokra a tagjaira gondolva, akik betegségük vagy más ok folytán nem minden vasárnap tudnak résztvenni az istentiszteleti alkalmakon.

Pesterzsébet, 2005. január 1.

Takaró Tamás, esperes

Újévre

Lekció: János 14, 23-27

„Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédemet: és az én Atyám szereti azt, és ahhoz megyünk, és annál lakozunk. A ki nem szeret engem, nem tartja meg az én beszédeimet: és az a beszéd, a melyet hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, a ki küldött engem. Ezeket beszéltem néktek, a míg veletek valék. Ama vigasztaló pedig, a Szent Lélek, a kit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és eszetekbe juttatja mindazokat, a miket mondtam néktek. Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, a mint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!”

Alapige: Máté 5, 9

„Boldogok a békességre igyekezők: mert ők az Isten fiainak mondatnak”

Boldog új évet! – mondom jómagam is, mondjuk mi is mind egymásnak. Valójában pedig nincs „boldog év”. Egy év nem lehet boldog. Egy évet nem lehet éltetni. Helyesen csak akkor fogalmazunk, ha azt mondjuk, hogy: Ebben az évben kívánom, hogy legyél boldog! Mert nem az év lesz boldog, hanem vagy én leszek ebben az évben

boldog, vagy nem igaz semmi. Úgy kívánok hát nektek is, nekem is, mindannyiónknak boldog esztendőt, hogy ez alatt azt értem, és így kívánom, hogy a reánk jövő esztendőben te legyél boldog az év minden napján. Így boldog lesz az év. Így boldog lesz az esztendő. Boldog új évet kívánok! Úgy, hogy ennek az évnek minden napján a szívedben ott él, ott marad, oda kerül a boldogság.

Kedves testvérek! Volt a mi magyar, nem is olyan régi, aránylag elég közeli történelmünkben egy olyan időszak, amelyikre azt mondták, hogy „boldog békeidő”. Érdekes módon kötötték biblikusán össze pont úgy, ahogy az Úr Jézus is mondta, mondta a mi magyar népünk is, hogy ez volt a mi „boldog békeidőnk”. Az idősebbek tudják, hogy miről van szó. A fiatalabbak pedig, remélem, majd megtanulják. Ilyen is volt: „boldog békeidő”. Kedves testvérek! Számomra a kérdés így az év elején természetesen az, hogy vajon e felé tartunk-e.

Meg kell, hogy mondjam, az előjelek nem kedvezőek. Amit lehet látni, abból bizony nem úgy tűnik, hogy egy olyan időszak következne, amelyik boldogsággal lenne úgy tele, mint volt az a boldog békeidő. Az előjelek nem kedvezőek. Sem társadalmi szinten, sem politikai szinten, sem az egyéni élet szintjén, sehol nem kedvezőek. Nem olyan időket lehet magunk előtt látni, mintha azok magukba hordoznák a boldogságunkat. Lehet, hogy a boldogulását sokaknak magukban hordozza, de hogy a boldogságunkat is ott hordozza?

Társadalmi szinten egy több évszázada tartó folyamat van, amelyik tulajdonképpen a felvilágosodással elkezdődött, és folyamatosan tart a XVIII. századtól. És ez a folyamat a maga első lépésében egy óriási

fordulatot jelentett, és ennek a menetében élünk mind a mai napig. Ez az volt, hogy hagyjuk már abba, hogy Isten van mindeneknek a közepén. Hogy Istenre kell figyelni a mi mindennapi életünk során. Hogy Isten Igéje határozhatná meg, hogy mi a jó és mi a rossz, hogy mi a bűn és mi nem. Toljuk félre az Istent! És van nekünk magunkhoz való eszünk, nem kell, hogy az Isten mondja meg nekünk. És letolva Istent – képletesen – a trónról, a folyamat első lépéseként odaültette az ember az *észt*. És azt mondta, hogy Isten helyére az *ész* kerüljön. Nagyon látványos volt ez. És még ma is, aki igazán nem ismeri ezt a folyamatot, felkapja rá a fejét hogy igen ez egy racionális döntés volt. Végül is miért ne használhatná az ember az esztét? Miért Isten döntsön, miért Isten adjon utat, miért Isten határozzon meg dolgokat? Van nekünk magunkhoz való eszünk is! Tegyük félre az Istent, és ültessük oda a trónra az emberi esztét!

Kedves testvérek! Ez valami olyasmi, minthogyha az Isten lett volna az akadálya annak, hogy az ember igazán gondolkozzon és alkosson. De hát ez butaság! Mert akkor milyen esztét formálta a piramisokat? Akkor vajon hogyan születtek Hamurappi törvényei? Akkor hogy született meg a görög filozófia? A római jog? A középkor csodálatos máig mutató és ható építésze, képzőművésze? Hova tesszük Bach János Sebestyént? Ez az első lépése ennek a folyamatnak még mindig bizonyos értelemben elfogadható lehetett volna, hiszen az egész kollektív emberi esztét vont be Isten helyére.

És aztán jött a következő lépés. Jó ideje már az *ész* helyére, a közös emberi értelem helyére egy új isten került. És ez az új isten az *én*. Az *én*. Nézzétek csak: *Isten, ész, én*. Megyünk egyre lejjebb. És ezzel együtt következik be a

társadalomban, a mindenkori társadalmak életében ennek a logikus következménye. Tegyük félre az *Istent*, végül félretesszük az *észt*, és marad most az *én*. De nem fogunk megállni! Elég rövid időn belül bekövetkezik egy újabb lépés, amikor az *én* helyére egy új isten kerül, ez lesz a *gép*. *Isten, ész, én* – de ez még mind személyes, hozzám kötődő. S jön a következő lépés, mikor ez mind kizárva már, és marad a legfőbb isten, aki majd gondolkodik is helyettem, dönt is helyettem, megold helyettem, ez lesz a *gép*.

Szörnyen bekerítették a 20. század végére már az *ént* is. Bekerítették. Az érzelmei és az érzékei felől szorítják. És úgy léptünk át a 21. századba, hogy még az *én* is egyre kisebbnek érzi majd önmagát, és rá fog mutatni az új istenre. Kedves testvérek! Egy logikus és természetes folyamat ez - nem tudom, hogy meddig és hogyan -, de nyilvánvalóan errefelé megyünk. És az Isten mikor mondja rá, hogy elég, nem tudom, ki tudhatja. Még Jézus sem tudja, hogy az Atya mikor mondja, hogy ennyi és nem tovább! De hogy lehet jeleit látni annak, hogy a vég felé tart az emberiség, ez nyilvánvaló. Nos, ebben a sorban a 2005-ös esztendő igazán nagy reménységgel nem kecsegtet bennünket. Azért csúszunk idáig, mert elhagytuk az Istent, Isten szava pedig úgy szól, hogy szeress engem, és szeresd a másik embert. És amikor Jézus azt mondja, hogy a végidők felé a szeretet sokakban meghidegül, hogy szülő támad a gyermekére és fordítva, az azért van, mert elválasztódtunk Istentől. És Isten nélkül előbb-utóbb megbukunk az ember szeretésében is. A világ azért hidegedik, a szeretet azért csökken, mert Istentől szakított el az ember. És Isten azt mondja, hogy előbb szeress engem, és úgy leszel majd alkalmas arra, hogy szeresd a másik embert. Az utolsó

fellegvárai ennek az igazságnak a keresztény templomok lesznek. A világban el fog halkulni ez a szó, de nekünk, amíg Isten tartja a mát, mondanunk kell, és mondani fogjuk.

Nos, a politika sem ígér túl sok jót. Teljesen mindegy, hogy milyen kormány kerül hatalomra, állandóan azt halljuk, hogy lendületben vagyunk, most jó, most sikeresek, most gazdagok, most egyre többre jutottunk. Pedig, testvérek, békeidőben ilyen csak egyszer fordult elő velünk a múlt században, hogy hárommillió szegény ember él az országunkban. Akkor azt mondták, hárommillió koldus. És közben mindenki arról beszél, hogy egyre jobb! Egyre szebb! Egyre könnyebb!

A világpolitika színpadán, ott meg folyik egy álszent hazudozás. Egy álszent hazudozás. Színfalak mögötti paktumok sokasága. Hataloméhségtől fűtött karriervágyó emberek. Testvérek, nem úgy volt évszázadokon át, hogy valahogy kiderült valakiről, hogy alkalmas-e arra hogy vezessen? Erkölcseleg, emberileg. Kiderült, hogy egy Kossuth Lajos képes-e arra, hogy egy nép élére álljon. Meg tudja-e szólítani? Hiteles ember-e? Ma a stallumokat meg lehet venni. A legmagasabbat is. Nem számít semmi. A globalizmus és a nacionalizmus tulajdonképpen hason-szellemiségű malmal őrlik az embereket. Mert mind a kettő azt akarja, hogy csak egy arcod legyen. Azt én mondom meg - az összepréselt nemzetek egy arca - hogy az én országomban nem lehet más arc, csak egy. Ezért volt megítélésem szerint szegyeteljes dolog, ami most az év végén ebben az országban népszavazás címszó alatt történt. Meggyőződése, hogy szégyenletes esemény volt. Azoknak segítettünk, akik meg akarnak szüntetni minden más szót, gondolatot és arcot, gondolva, hogy ők többségben élnek.

Szinte minden politikusunkon álruha van és álarc. Már föl sem lehet ismerni, hogy melyik az igazi és melyik a hamis. A tömegtájékoztató vezetői csalnak, hazudnak, az igazságot eltakarják vagy meghamisítják, átírják, aztán meg összeülnek baráti körben és viccelődnek rajtunk. Iszonyatosan tetszik nekik, amit játszanak velünk. A mammon imádói és birtokosai az egész világot mozgatják. Vajon meddig még? Túl sok remény a politika felől sem árad felénk 2005-öt illetően.

És sajnós a természet is rémít. Ami most történt, 120 ezer ember már biztos halálával, iszonyatos. Az a baj, hogy benne van a Bibliában. Az is, amiről az előbb beszéltem. Hogy jönnek majd a hamis próféták. Az is benne van, hogy ilyen természeti katasztrófák fognak bekövetkezni a végidőkben.

Kedves testvérek, mi mégis, ilyen előjelek ellenére is reménységgel nézünk a 2005-ös esztendő elé. Nem magunkban reménykedünk.

Reménységünk hordozóját, ahogy mondja a Biblia, nem vetjük a politikusokba, nem vetjük emberekbe, csak az élő Istenbe. És aki benne bíz, az meg nem szégyenül. Mi azért vagyunk reménységgel teli emberek, keresztények, mert Istenre nézünk és benne reménykedünk. Istenben bízunk és nem emberekben.

Igen nagy kérdés, lehet-e boldog évem, lehetek-e boldog 2005-ben, ilyen körülmények között. A válasz így hangzik: lehetsz, sőt az is leszel! Az is leszel! De ott kezdődik minden, hogy nézzünk hitünk fejedelmére, a Krisztus Jézusra. Testvérek, ha oldalt nézünk, csak kétségbe esni lehet. Ha előre nézünk, csak sírni lehet. Minden rémiszt, ami történik, egy kivétellel. Ha hitünk fejedelmére, a Krisztus Jézusra nézünk. Mindent másként fogunk látni, és másként megélni. A boldogságunk záloga nem emberekben van. Nem

emberekhez kötve van. A boldogság nem más, mint a szívem együtt dobbanása Jézuséval, hitem fejedelmével, akire felnézhetek. Ahogy énekeljük: Csak tőle várom igaz boldogságom s meg is találom. Csak tőle várom. Énekeljük a 275. dicséretet. Csak tőle várom igaz boldogságom. S meg is találom.

Nos, akkor elmondom a 2005-ös boldogságprogramot. Ebben a sok szempontból kilátástalan világban mégis boldog leszel. Ha – mondja Jézus – boldogok a békességre igyekezők, mert ők az Isten fiai. Itt az van, hogy boldogok, akik teremtik a békességet. Boldogok, akik megcsinálják a békességet. Boldogok, akiknek szívügye. Azt jelenti ez, testvérek, mindenekelőtt, hogy énbennem kell békességnek lennie. Ez mindennek a kiinduló pontja és alapja. Na de ha magamra nézek, azt látom, hogy tele vagyok békétlenséggel. Könnyen fortyanok. Könnyen leszek indulatos. Könnyen megbántódom. Nehezen kérek bocsánatot. Mennyország helyett keserűség van körülöttem. Márpedig ez az Ige, hogy boldogok a békességet csinálók, ahogy Jézus mondja, úgy kezdődik, hogy körülöttem nem pokol van. Mert bennem nem az van. Minden ott kezdődik, hogy bennem legyen békesség, az egyéni életemben. Testvérek, nem hagy kétséget Isten Igéje afelől, hogy ezt a csak a Teremtő tudja megteremteni bennünk. Nem tudjuk mi a békességet kiizzadni, nem tudjuk magunkból kipréselni, nem tudjuk annyira fegyelmezni önmagunkat. Vagy a teremtő Isten teremti a békességet bennünk, vagy nincs. Nincs. Kedves testvérek, ahhoz hogy bennünk békesség legyen, ahhoz egy út vezet, hogy helyére kerüljenek bennem a helyükről elmozdult dolgok. Mert a békétlenséget bennünk nem a szomszédunk, nem a feleségünk, nem a férjünk, nem a

gyerekünk, nem az élethelyzetünk, nem a társadalmi miliő, nem a politikusok, hanem a rendezetlen kimozdult dolgaink okozzák. Ahhoz, hogy bennem békesség legyen, a kimozdult dolgaimnak az isteni rend szerinti helyére kell kerülniük. Természetes dolog ez. Olyan ez, mint ha valamelyik testrészed kificamodik. Hát hogy tudnál boldogan, harmonikusan élni, amikor mindig fáj, mert nincs a helyén! Lelki értelemben is minél inkább kimozdulnak a dolgaink az Isten által adott rendes helyükből. A kimozdítást mindig a bűn csinálja. Valami bűn. Békessége akkor lesz az embernek, amikor a dolgai a helyére kerülnek, a házasi életében, a magánéletében, a gyülekezeti életében, a barátai közt, a munkahelyén. Visszakerülnek a kimozdult dolgok. Mert békétlenné, zsörtölődővé, veszekedővé, elégedetlen lélekke a kimozdult dolgaink tesznek.

Nagyon egyszerűen is el tudom ezt mondani. Emlékezzen rá, akinek volt az életében ilyen. Amikor megtért, újjászületet, amikor boldog ember volt, minden a helyén volt. Tele volt a szíve békességgel. Csak amikor a dolgok nem kerülnek vissza a helyükre, akkor nő bennünk a feszültség. De azt mondja boldog leszel, ha visszakerül mindent oda, ahova való. A kezed, a szemed, a száad, az indulataid, a szíved, minden. Mert békességcsináló csak az lehet, - és a boldogságot ehhez köti Jézus, és csak az ilyet mondja Isten fiának, - akiben magában békesség van. Hiába akarsz te békét teremteni békétlenség közt, soha nem fog menni ha benned elmozdultak helyükről a dolgok, s nem kerültek vissza. Hány keresztyén ember gondolja, hogy majd én szépen elrendezem. Nem tudjuk elrendezni. Békességcsinálóvá, teremtővé akkor lehetek, ha énbennem rend van, békesség van. Attól kezdve lehetek örömmondó, békekövet.

Kedves testvérek! Nehéz év vár ránk! Lesz itt áremelkedés, - bár sokszor elmondták az eddigi államférfiak, hogy megértsem, lassan is mondták nekem, hogy megértsem, megértettem azt is, - eddig háromszor emelték, és újra fogják emelni azt. Lesz itt szegényedés, lesz itt sok nyomorúság, mi mégis, mi mégis boldogok leszünk. Ha bennünk békességet teremthet újra és újra helyére tehet bennünk mindent a mi Urunk. Magunk is békekövetek leszünk. És Isten fiainak mondatunk. Szívből kívánom, legyél boldog az egész esztendőben így. Ámen

Rendszeres gyülekezeti alkalmaink:

Hétfő 15 óra asszony bibliaóra minden hónap 2. és 4. hétfőjén

Hétfő 18 óra férfi bibliaóra minden hónap 1. és 3. hétfőjén

Szerda 19 óra énekkari próba

Csütörtök 10 óra gyülekezeti bibliaóra

Csütörtök 18 óra imaóra

Péntek 18 óra ifjúsági óra

Szombat 10 óra konfirmációi előkészítő

Vasárnap 10 óra felnőtt és gyermek istentisztelet, gyermekmegőrzés

Vasárnap ½ 12 énekkari próba

Gyülekezeti hittanórák

Szerda 17 óra 3-4. osztályosoknak

Csütörtök 17 óra óvodásoknak

Gyülekezeti hírmondó: a Pesterzsébet Központi Református Egyházközség kiadványa.

Cím: 1204 Budapest, Ady Endre u. 81. 283-00-29

Felelős szerkesztő: Pappné G. Judit

Felelős kiadó: Takaró Tamás esperes, lelkipásztor